

HASŁO ŁÓDZKIE

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcja 1-81-06, Administracja 1-63-66

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

KS. KAROL — KRÓLEM RUMUNJI

Rada regencyjna, armja i naród powitały entuzjastycznie nowego władcę

Dymisja rządu rumuńskiego

BUKARESZT, 9.6. Wczoraj o godz. 21-ej został utworzony nowy rząd. Skład rządu jest następujący: Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Zagranicznych — Mironescu, minister Spraw Zagranicznych ostatniego rządu; minister Spraw Wewnętrznych — Michał Popowici; minister Rolnictwa — Mihalake; min. Robót Publicznych — Halipa; minister Finansów — Raducano; minister Oświecenia Publicznego — Lugosano; min. Spraw Wojskowych — gen. Sondesco; min. Przemysłu — Mirto; min. Sprawiedliwości — Wojcu Mitescu; min. Praey — Ioncescu.

Podsekretarzem stanu Prezydium Rady Ministrów został Jerzy Griczan. Na stanowiskach innych podsekretarzy stanu nie nastąpiła zmiana.

Dwaj członkowie Wysokiej Regencji, a mianowicie patriarcha Miron Cristea i Saratzeano podali się do dymisji o g. 22-ej, natychmiast po złożeniu przysięgi przez nowy gabinet.

Dziennik urzędowy ogłosił w nocy specjalne wydanie, w którym ukazał się dekret, zwołujący na dzień 8 b. m. na godz. 11-a oba ciała ustawodawcze w charakterze Zgromadzenia Narodowego, ażeby zdecydował zgodnie z postanowieniami konstytucji, sprawę wykonywania prerogatyw królewskich.

Proklamowanie ks. Karola królem

BUKARESZT, 9.6. Izba i Senat, które zebrały się na oddzielne posiedzenia, uchwaliły jednomyślnie anulowanie ustawy, zawierającej akt z 4 stycznia 1925 r. i postanowiły przywrócić ks. Karolowi wszystkie jego prawa. Książę Michał — na stępcę tronu, przyjmie tytuł wielkiego wojewody, albo też księcia Alba Julji.

Zgromadzenie Narodowe, które odbyło się dziś o godz. 13-ej wysłuchało na wstępie propozycji Iuniana, proklamującej księcia Karola królem Rumunii. Z kolei zabrał głos Juljusz Maniu w charakte-

MARSZ. PIŁSUDSKI wyjechał do Druskiennik

WARSZAWA, 9.6. Pan Marszałek Piłsudski wyjechał w dniu dzisiejszym w godzinach rannych w towarzystwie ppłk. Głabieza do Druskiennik.

rze przywódcy partji narodowo-chłopskiej, oświadczając się za propozycją Iuniana. Następnie zabierali głos przedstawiciele innych partji nie wyłączając przedstawicieli mniejszości narodowych. Wszyscy mówcy wypowiedzieli się za propozycją Iuniana, kończąc swe przemówienia życzeniami dla króla Karola II. Przystąpiono do głosowania 486 głosami przeciwko 1-mu uchwalono przyjęcie propozycji Iuniana. Proklamację księcia Ka-

rola królem przyjęło Zgromadzenie Narodowe niemilknięciami oklaskami.

O godz. 15-ej orszak królewski wyruszył z pałacu królewskiego do gmachu Izby Deputowanych, gdzie jeden z wyższych duchownych przyjął od nowego władcy przysięgę.

Niech żyje król!

BUKARESZT, 9.6. Gabinet Mironescu, którego jedyną misją było przewodni-

czyć akcji wprowadzenia na tron króla Karola, po spełnieniu tej misji podał się do dymisji.

Król rozpoczął narady, mające na celu utworzenie nowego gabinetu. O godz. 17-ej król przyjął Maniu, o godz. 18-ej Jorge.

Rador. Nigdy jeszcze w mieście nie panowało tak niezwykle ożywienie, jak w chwili przejazdu króla Karola z pałacu królewskiego do gmachu Izby Deputowanych, gdzie miał złożyć przysięgę. Cała niemal ludność Bukaresztu wyległa na ulicę, oczekując ukazania się króla, którego witano wybuchami oklasków i okrzykami Niech żyje król!

Nie pragnę zemsty — przychodzę pracować Mowa króla Karola Rumuni całego kraju, łączcie się w waszej pracy

BUKARESZT, 9.6. Na wczorajszym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, niezwłocznie po złożeniu przysięgi, Król Karol wygłosił następujące przemówienie:

Zgotowane mi przez panów serdeczne przyjęcie wzrusza mnie głęboko. Czuję się szczęśliwym, odnajdując w waszych głosach uczucia tych, którzy was tutaj wysłali i mogą stwierdzić raz jeszcze, jak serdeczne węzły wiążą mnie i wiążą mnie zawsze z moim narodem. Przysięga, którą złożyłem dzisiaj wobec przedstawicieli narodu, wyjdzie poza mury tej historycznej sali i dla mojej duszy stanie się świętym zobowiązaniem pomiędzy mną — królem i moim narodem. Jest to złożone wobec Wszechmocnego święte zobowiązanie stania się ojcem pełnym zrozumienia i miłości dla swych synów. Zgorą czteroletne wygnanie i pobyt w oddaleniu od narodu, pośród którego urodziłem się i wychowałem, były narzucone przez pewne czynniki, których słowa napelnily gorczą duszę waszego króla i mojego drogiego ojca, a które to czynniki dążyły do zerwania węzłów istniejących pomiędzy mną a narodem rumuńskim. Wspaniała manifestacja dzisiejsza wykazuje w sposób oczywisty, że usiłowania te nie osiągnęły celu i że miłość dla Rumunii, którą zawsze nosiłem w sercu, jest szczerze wynagrodzona przez uczucia, jakie okazuje mi naród przez swych przedstawicieli. Wracam dzisiaj z radością w sercu do mego narodu, bez najmniejszych śladów niechęci nawet wobec

tych, którzy usiłowali przez swą nierozważną akcję zniszczyć nierozzerwalne węzły, istniejące pomiędzy mną a wszystkimi tymi, którzy czują jak prawdziwi Rumuni. Według słów ewangelji nie pragnę śmierci winowajców, lecz powrotu na właściwą drogę, z której nigdy nie powinni być zbaczają. Nie przychodzę, aby się mścić na kimkolwiek: z całą miłością i oddaniem pragnę związać ze sobą wszystkich tych, którzy mają wolę i zdolność do współpracy dla dobra ojczyzny.

Odczytam jeszcze jedną radość, którą muszę podzielić się z wami. Jest to wielka radość, wypełniająca mi duszę od pierwszych chwil powrotu, koniec największej męki, jaką musiałem znosić w latach mego wygnania. Odnalazłem wreszcie mego ukochanego syna, którego będę mógł wychowywać z całą miłością, wapniając w niego uczucia, któremi odznaczali się moi przodkowie: uczucia bezgranicznej miłości dla kraju.

Pragnę jeszcze podziękować memu drogiemu bratu i jego współpracownikom w Radzie Regencyjnej, którzy w czasie mej nieobecności wzięli na siebie troskę administrowania krajem. Kończąc te słowa zwracam się raz jeszcze z najgorętszym apelem do wszystkich aby zechcieli pracować wspólnie ze mną dla dobra naszej ojczyzny, która jest naszym najwyższym dobrem. Rumuni we wszystkich stronach kraju łączcie się w waszych myślach, łączcie się w waszych uczuciach! A teraz — do pracy!

Złożenie przysięgi

BUKARESZT, 9.6. W chwili, gdy król przybył na posiedzenie Zgromadzenia Narodowego, przywitał go premier Mironescu i wprowadził na trybunę prezydium. W momencie tym w łóżach dyplomatycznych byli obecni szefowie wszystkich zagranicznych misji dyplomatycznych, trybuna zaś przepełniona publicznością, powitała przybywającego króla niemilknięciami oklaskami. Król, mając na sobie uniform generała lotnictwa złożył przysięgę, stwierdzając, że będzie przestrzegał przepisy konstytucji, szanował ustawy i chronił całości terytorjalnej państwa. Z kolei król wygłosił przemówienie, w którym dał wyraz głębokiemu wzruszeniu, z powodu zgotowanego mu przyjęcia, oraz wezwał wszystkich do współpracy dla pomysłności kraju. Wszyscy obecni na zgromadzeniu przerywali co chwila przemówienie króla burzliwymi oklaskami. Następnie zabrał głos przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Stefan Ciceo, wyrażając wielką radość, jaką odczuwa cały kraj z powodu powrotu umiłowanego przez wszystkich króla do kraju. Uroczystości zakończyły się o godz. 16,30, po czym król udał się na grób Nieznanego Żołnierza, gdzie złożył wieniec.

BUDOWA

gimnazjum państwowego na Śląsku

KATOWICE, 9.6. Śląski urząd wojewódzki przystąpił do budowy gmachu gimnazjum państwowego w Wielkich Piekarach o zupełnie nowoczesnym charakterze. Posiadać on będzie bogate laboratorium, 15 klas, specjalne sale do rysunków i słoju, kuchnię dla dożywiania dzieci, przyległą salę jadalną, obszerną seń i t. p. Łącznie pomieści on około 90 ubikacji.

Gmach ten będzie 4-tym z rzędu gimnazjum państwowym wykonanym kosztem skarbu śląskiego. (PAT)

Pogrzeb ś. p. prof. Lewińskiego

WILNO 9, 6. Wczoraj po nabożeństwie w kościele ewangelicko-reformowanym odbył się pogrzeb tragicznie zmarłego ś. p. Stanisława Lewińskiego.

Po skończonym nabożeństwie uformował się długi kondukt żałobny, na którego czele niesiono liczne wieńce.

Wśród ogólnego skupienia żałobny kondukt ruszył w kierunku dworca, gdzie

trumnę wyniesiono na peron i ustawiono w bogato przybranym zielonią i kwiatami wagonie. Tu zabrał głos w imieniu Uniwersytetu Wileńskiego prof. dr. Glazer, osobisty i długoletni przyjaciel zmarłego, zegnając w dłuższym przemówieniu zwłoki tragicznie zmarłego profesora. O godz. 7 pociąg ze zwłokami prof. Lewińskiego odjechał do Warszawy.

KRONIKA

CZERWIEC.

10

WTOREK

DZIS:

Małgorzaty

JUTRO:

Barnaby

W s. słońca g. 3 m. 8
Zachód „ g. 19 m. 39

Na marginesie

Józef J.

Błogosławieństwo

Błogosławiona niechaj wiosna będzie,
Która swe czary sercu memu przedzie!
Błogosławiony niech świat cały będzie
Aż po najdalsze niebiosów krawędzie:
Każdy ptak w locie, każda chmurka w pędzie,
Każde źdźbło w polu na wzruszonej glebie
I każda trawka, niepomiąca siebie,
W błogosławionych niechaj stanie rzedzie!

Błogosławionym niechaj święcie będzie
Serce ludzkiego najczystsze orędzie,
Kiedy anielskiej hołduje potrzebie, —
Błogosławiony niech Bóg będzie w niebie,
Że miłość stworzył i ciebie!

Pobór rocznika 1909 i 1908

W dniu dzisiejszym winni się stawić przed komisją poborową Nr. 1 przy ulicy Zakątnej 82 poborowi rocznika 1909 zamieszkał na terenie 8 kom. pol. państw. o nazwiskach na litery: D E F G.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ulicy Ogrodowej 34 poborowi rocznika 1909 zamieszkał na terenie XII komisariatu pol. państwowej o nazwiskach na litery P R S T U W Z.

Przed komisją poborową Nr. 3 przy ulicy Al. Kościuszki 21 winni stawić się poborowi rocznika 1908 kat. B., którzy w maju i czerwcu 1929 roku uznani za czasowo niezdolnych do służby wojskowej, zamieszkał na terenie 5 kom. pol. państwowej o nazwiskach na litery: G H I J K.

W dniu jutrzejszym przed komisją poborową Nr. 1 przy ulicy Zakątnej 82 poborowi rocznika 1909 zamieszkał na terenie 8 kom. pol. o nazwiskach na litery: K.

Przed komisją poborową Nr. 2 przy ulicy Ogrodowej 34 winni stawić się poborowi rocznika 1909 zamieszkał na terenie 13 kom. p. o nazwiskach na litery: A. B. C. D. E. R.

Przed komisją poborową Nr. 3 przy ulicy Al. Kościuszki 21 winni stawić się poborowi rocznika 1908 kat. B., którzy w maju i czerwcu 1929 roku uznani za czasowo niezdolnych do służby wojskowej, zamieszkał na terenie 5 kom. pol. o nazwiskach na litery: L. E. M. N. O. P.

Na komisję należy przynieść dowody osobiste stwierdzające tożsamość osoby, zaświadczenie rejestracji, kartę zwolnienia ze służby wojskowej oraz inne posiadane dokumenty. (w)

WYCHODŹTWO POLSKIE

Z okazji Tygodnia Emigranta

Sprawa emigracji jest dla Polski zagadnieniem najwyższej wagi. Jeśli bowiem prawie czwarta część narodu znajduje się poza granicami kraju, problem wychodźstwa ma znaczenie nie mniejsze, niż dostęp do morza lub racjonalne rozwiązanie zagadnienia mniejszości narodowych. „Hasło Łódzkie” poświęca tej sprawie baczną uwagę, podając jako jedyny z dzienników polskich stałą kolumnę użyciu wychodźcemu.

Od wielu lat jest Polska rezerwuarem żywej siły ludzkiej dla krajów zagranicznych. Rozwój własnego polskiego gospodarstwa, przez wiele przeszkód wstrzymany, nie pochłaniał całkowicie energii rozradzającego się buntownie ludu polskiego. Za czasów dawnej Rzeczypospolitej, mieliśmy dość wolnych obszarów, aby spożytkować pęd osadniczy rdzennej ludności polskiej we własnych granicach. Dzieje tego osadnictwa, dziesiątkowanego przez wojny, na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej, obecnie w znacznej części od pnia polskiego oderwanych — czekają na swego historyka.

Zjazd dermatologów w Łodzi

zgrupował szereg wybitnych przedstawicieli świata lekarskiego

W dniu onegdajszym rozpoczął w Łodzi obrady naukowe zjazd dermatologów polskich, zwołany przez Polskie Towarzystwo Dermatologiczne. Na zjazd ten przybyło do miasta naszego szereg wybitnych przedstawicieli świata lekarskiego, oraz kilkunastu

profesorów uniwersytetów.

W pierwszy dzień zjazdu obradował w sali rady miejskiej, pod przewodnictwem rektora uniwersytetu warszawskiego, prof. dr. Krysztolowicza. Zjazd ten otworzył prezes łódzkiego oddziału Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego,

dr. Sonenberg. W obradach wzięli udział przedstawiciele władz administracyjnych, samorządowych, policyjnych i t. d.

W imieniu władz

wojewódzkich powitał zjazd naczelnik wydziału zdrowia publicznego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi dr. Skalski, który podkreślił doniosłe znaczenie obrad zjazdu dla szerokiej warstw ludności miejskiej. W imieniu magistratu przemawiał ławnik, dr. Margolis, podkreślając znaczenie zjazdu dla ludności m. Łodzi, która to do niedawna jeszcze, w szczególności zaś sfery robotnicze, w znacznej mierze cierpiała

na dolegliwość

weneryczne i skórne.

W imieniu Łódzkiej Izby Lekarskiej powitał zjazd dr. Tomaszewski, zaznaczając, że zarówno lekarze, jak i potrzebujące pomocy lekarskiej społeczeństwo, wita dostojnych gości w swoich murach.

Po powitaniach wygłoszone zostały referaty naukowe, przez profesorów uniw., a mianowicie: prof. — rektora uniwersytetu warszawskiego Krysztolowicza profesora-doktora Waltera z Krakowa, profesora-dr. Leszczyńskiego ze Lwowa; tematem referatów była sprawa prowadzenia realnej walki ze strasznym wrogiem ludzkości, chorobą weneryczną.

W godzinach popołudniowych, w lokalu Łódzkiej Izby przy ul. Ewangelickiej, odbył się

pokaz chorych,

demonstrowanych przez Łódzkich lekarzy-specjalistów, a mianowicie: przez dr. Sonenberga, dr. Kryńskiego, dr. Rajchera, dr. Neumarkę, dr. Hellera i dr. Bibergala. Demonstracja chorych i obszernie komentarze lekarzy łódzkich wzbudziły duże zainteresowanie wśród przybyłych do Łodzi przedstawicieli świata lekarskiego.

Drugi dzień obrad zjazdu objął wygłoszenie szeregu naukowych referatów, poczem w godzinach wieczornych odbył się bankiet w sali Malinowej, wydanły przez Łódzką Izbę Lekarską.

Późną nocą goście, uczestnicy zjazdu stopniowo rozjechali się. (s)

Oficerowie cudzoziemcy w Łodzi

W tegorocznych uroczystościach w Spale prócz członków korpusu dyplomatycznego wzięli również liczny udział oficerowie armii obcych. Na zaproszenie gen. Małachowskiego, dowódcy O. K. Nr. IV, szereg attache wojskowych przy poselstwach i ambasadach w Warszawie, oraz przybyłych do Spawy oficerów, do Łodzi celem zwiedzenia miasta. Po trzygodzinnej bytności w Łodzi goście udali się do Warszawy.

W związku z powyższym bawili w Łodzi oficerowie francuscy, angielscy i włoscy i t. d. M. im. zawitał do Łodzi również wiceminister spraw wojskowych, gen. Konarzewski. (s)

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: G. Antoniewicza (Pabjanicka 50), K. Chądzińskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd 19), H. Rembielińskiego (Andrzeja 28), I. Zundelewicz (Piotrkowska 25), M. Kacperkiewicza (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56). (w)

Z działalności Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

W SKARŻYSKU, odbyło się zebranie działaczy BBWR. Po zagajeniu zebrania przez inż. Stefanowskiego, sen. Miciński wygłosił referat, w którym przedstawił przyczyny przeżywanego kryzysu gospodarczego. O sytuacji politycznej wygłosił przemówienie p. prof. Puzyński, charakteryzując między in. dosadnie destrukcyjną działalność stronnictw opozycyjnych. Poza tem omawiano szczegółowo sprawy ro-

botnicze, przyczem obecni wypowiedzieli się za niezwłocznym przystąpieniem do organizowania bezpartyjnych gospodarczych związków zawodowych. W końcu zebrania uchwalili rezolucję, w której zobowiązują się do wzmocnienia pracy organizacyjnej wśród ludności wszystkich warstw, oraz postanowiono wysłać depecze hołdownicze do P. Prezydenta Rzeczypospolitej, P. Marszałka Piłsudskiego i p. premiera Sławka.

Tancerka „Hiszpanka” pozbawiła się życia

Tragiczna śmierć artystki kabaretowej

Znaną była na gruncie łódzkim artystka kabaretowa, występująca w różnych lokalach restauracyjnych, pod pseudonimem „Hiszpanki”, 24-letnia warszawianka Anna-Marta Wiechowczak.

Wiechowczak jeszcze przed kilku laty miała duże powodzenie i poszukiwana była przez odwiedzających lokale nocne i miłośników

„podkasanej muzy”.

Ostatnio jednak omawiana zaczęła tracić na popularność i miała co raz mniej wielbicieli, a zwracając na to uwagę właściciele restauracji, którzy niechętnie angażują artystki mało popularne, rezygnowali z występów „Hiszpanki”, która stopniowo z zupełnego dobrobytu znalazła się w skrajnej nędzy, zamieszkując ostatnio jako sublokatorka w domu przy ul. Pomorskiej Nr. 5.

Niepowodzenia ostatnie wpłynęły na aktorkę

wysoco deprymująco,

dowodem czego było, iż od pewnego czasu nosiła się ona z zamiarem popełnienia samobójstwa. Nocy wczorajszej domownicy Wiechowczaków

usłyszeli jęki,

dobywające się z zajmowanego przez aktorkę pokoju. Mimo, że drzwi były zamknięte, domownicy, przypuszczając, iż życiu ich sublokatorki grozi niebezpieczeństwo, wdarli się do jej pokoju, wyważając drzwi.

Wiechowczakówna była już zupełnie śmiałą w kilka chwil później zmarła.

Lekarz pogotowia znalazł już tylko stygnące zwłoki denatki. Według diagnozy lekarza, śmierć nastąpiła skutkiem zatrucia większej dozy nieustalonej dotychczas

trucizny,

jakiej wykaże sekcja zwłok, które przewiezione zostały do prosekutorjum miejskiego. Powiadomione o wypadku powyższym władze policyjne prowadzą gruntowne śledztwo. (s)

spuściznie polskich gospodarczych placówek — fabryk, banków, wielkich obszarów ziemi, utorowali im w wielu wypadkach drogi przez szacunek, który zdobyli wśród obcych dla imienia polskiego, dzięki ki wysokim swoim zaletom moralnym i umysłowym. Gdy się bada dzieje wychodźstwa polskiego, napotkać można często jakgdyby złotą nić, snującą się niedostrzegalnym wątkiem pomiędzy tymi starszymi i młodszymi wygnańcami. Wele dzieł, wiele organizacji polskich na wychodźstwie poczęło się z inicjatywy emigrantów politycznych i ich najbliższego otoczenia. Wspomnę tu Agatana Gillera, twórcę Narodowego Związku Polskiego w Ameryce, córkę generała Władysława Zamoyskiego, założycielkę Opieki Polskiej w Paryżu, a także mało znane światu dzieje zakonu Felicjanek, wygnanych z Polski za zbieranie i opatrywanie rannych powstańców, które stworzyły w Stanach Zjednoczonych podwaliny szkolnictwa polskiego, dając do dziś dnia naukę kilkudziesięciu tysiącom dzieci polskich w paruset szkołach przez zakon ufundowanych.

Podobnie w innych krajach przymusowego zrazu, a potem zarobkowego tułactwa polskiego, w Syberji, w Argentynie, odbywało się w sposób nie tak wi-

doczny ale istotny to przeistoczenie bohatera, rewolucyjnego wysiłku na dyktowaną niemniej podniosłą myślą myślą troskę o przyszły byt narodu młodszych braci, przybyłych za chlebem. Znany jest w każdym niemal domu polskim obraz niedawno zmarłego Małczewskiego, przedstawiający wzruszające spotkanie dwu pokoleń powstańców — z 1831 i 1863 roku w sybirskich kazamatkach. Otóż wszędzie niemal, gdzie doszły stopy tych wygnańców, okute kajdanami lub przed niemi uciekające — następowało po latach spotkanie z trzecim pokoleniem nie powstańców już, ale pionierów pracy polskiej; nieświadomych tej roli, ciemnych prostaków, ale pełnych siły i tężyzny, głęboko tkwiącej w ludowym polskim korzeniu, tembardziej potrzebujących ręki żelaznej i rozumnego pokierowania.

Jest więc nasza emigracja zarobkowa spadkobierczynią starej emigracji politycznej.

Niestety, gdy ruszył ten młody, bujny prąd wychodźstwa, fala poprzedzająca była już u schyłku — niewielu powstańców-emigrantów pozostało przy życiu, inni byli bliscy, sterani tułaczka. Niezawsze się skupić mogły przy wspólnej pracy te odrośle narodu polskiego, mało wiedzące o sobie, rozproszone na obczyźnie,

Trzeci dzień święta P.W. i W.F. w Spale

Entuzjastyczne owacje

na cześć Prezydenta Rzplitej

Adres hołdowniczy młodzieży robotniczej dla Prez. Mościckiego

Trzeci i ostatni dzień wielkiego okręgowego święta P.W. i W.F. okręgu korpusu Nr. 4 w dniu 8-ym b. m. upiął pod znakiem niebyswałego zapału i entuzjazmu tysięcznych zastępów młodzieży. Zapal ten udzielił się wszystkim obecnym na święcie. Dzień ten zgromadził w letniej rezydencji pana Prezydenta około 15.000 osób. Od wczesnego ranka na wielki stadion ścigały w ordynku liczne oddziały P.W. i W.F. oraz stowarzyszeń sportowych. Organizacje te utworzyły olbrzymi czworobok, a na trybunach zasiedli zaproszeni goście, zapelniając je do ostatniego miejsca. O godzinie 9.30 rano dowódca O.K. IV generał Małachowski odebrał raport. Punktualnie o godzinie 9.45 na stadion przybył w otoczeniu świty Pan Prezydent Rzeczypospolitej, powitany przez kilkanaście orkiestr jednocześnie. Panu Prezydentowi towarzyszył p. minister Pracy i Opieki Społecznej Prystor i ks. biskup Bandurski. Po odebraniu raportu Pan Prezydent przeszedł przed frontem zgromadzonych oddziałów, witany entuzjastycznymi okrzykami. Następnie P. Prezydent zasiadł w swej loży, poczem rozpoczęła się msza święta. Po mszy podniosło kazanie wygłosił ks. biskup Bandurski. Po nabożeństwie przed lożę Pana Prezydenta zajęła kolarska sztafeta robotnicza z Warszawy, robotniczego klubu sportowego „Swit”, która przywiozła adres hołdowniczy dla P. Prezydenta Rzeczypospolitej od robotniczej młodzieży Warszawy. Pan Prezydent odjechał do pałacu, a oddziały poczęły się przygotowywać do defilady.

O godzinie 11.30 przybył na trybuny P. Prezydent w otoczeniu świty i generacji na defiladę, która trwała półtorej godziny. Otwierały defiladę kluby i stowa-

rzyszenia sportowe, dalej szły oddziały P. W. Strzelcy, huwce szkolne P. W. itd., niektóre z nich w barwnych strojach ludowych. Zamykały defiladę oddziały P. W. artyleryjskie oraz konne. Po defiladzie P. Prezydent powrócił do pałacu, gdzie odbyło się śniadanie dla zaproszonych gości, a oddziały P. W. i kluby sportowe udały się na obiad żołnierski, który również zaszczylił swą obecnością Pan Prezydent.

O godz. 14-ej rozpoczęły się finałowe zawody i rozgrywki sportowe.

O godz. 17-tej przybył na stadion powitany hymnem narodowym Pan Prezy-

dent Rzeczypospolitej z Małżonką. Pan Prezydent z zainteresowaniem śledził z trybuny bieg zawodów i rozgrywek, pozostając aż do końca na stadionie. Zawodnicy raz jeszcze przeddefilowali przed panem Prezydentem, ustawiając się naprzeciw loży Pana Prezydenta. Rozpoczęło się rozdawanie nagród, które wręczali osobiście nagrodzonym Pan Prezydent z Małżonką. Po rozdaniu nagród zawodnicy zgotowali Panu Prezydentowi jako protektorowi sportów i wychowania fizycznego długotrwałą owację, poczem Pan Prezydent, żegnany dźwiękami hymnu narodowego, powrócił do pałacu.

Bank Rzemieślników Łódzkich

w Łodzi

Spółdzielnia z ogr. odp.

Łódź, ul. Kilińskiego 123

(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa“)

przyjmuje

wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za oprocentowaniem, terminowe i na każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.

1003

Złatwia wszelkie operacje bankowe.

Badanie psychotechniczne

dla kierowców samochodowych

Okręgowa dyrekcja robót publicznych postanowiła już w najbliższych dniach przeprowadzać przed egzaminami na kierowców samochodowych o użyteczności publicznej badania psychotechniczne. Badania te nie dotyczą tych osób, które się ubiegają o tak zwane amatorskie jazdy. W

wyjątkowych wypadkach gdyby okazało się iż amator posiada jakieś ułomności, poddany on zostanie badaniu psychotechnicznemu. Zarządzenie okręgowej dyrekcji robót publicznych oparte jest na rozporządzeniu M. R. P. (w)

Do P.T. PRENUMERATORÓW

W razie późnego doręczenia lub nieotrzymania pisma prosimy P. T. Prenumeratorów zawiadomić administrację „H a s ł o” tel. 163-66.

Nieszczęściem naszego wychodźstwa zarobkowego było zawsze to, że zbyt mało posiadało doświadczonych opiekunów, doradców i przewodników. Dlatego zginęło w rozproszeniu tyle cennych sił, dlatego nie wytworzyliśmy tak mocnych, zwartych i trwałych ognisk życia polskiego i placówek pracy, abyśmy mogli bez troski spoglądać w przyszłość wychodźstwa polskiego. Podyńcie wysiłki, o których była mowa, przywiązanie mas ludowych do własnego, polskiego trybu życia — dokonały wprawdzie wielkich rzeczy. Ogromne obszary ziemi w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Ameryce południowej są własnością osadników polskich. Potworzyły się po miastach amerykańskich potężne skupienia, liczniejsze od wielu środowisk miejskich w ojczystym kraju, długim łańcuchem ciągną się w zagłębiach węglowych, przy fabrykach Stanach Zjednoczonych, Francji, Niemiec, polskie osady robotnicze, tętni życie społeczne w licznych, bujnie rozwiniętych organizacjach robotniczych, istnieją polskie szkoły, kościoły, zbudowane rekami i groszem naszych wychodźców, w krajach starszej emigracji zaczyna się tworzyć warstwa Polaków oświeconych, zamożnych, zdobywających poważne sta-

nowiska kierownicze i samodzielne warstwy pracy.

W porównaniu jednak do liczebności żywiołu polskiego na obczyźnie, w porównaniu do zdobyczy materialnych i wpływów osiągniętych przez wychodźców innych narodowości, osiągnięte wyniki są zbyt nikłe, zbyt szczupłe, a w wielu miejscach żywioł ten chwieje się, słabnie i kurczy pod naporem obczyzny.

BEZ DOPLYWU ŚWIEŻYCH SIŁ. BEZ PLANOWEJ AKCJI SPOŁECZENSTWA CAŁEGO, SKUPIENIA POLSKIE NA OBCYZNIE ODPAŚ MOGĄ OD PNIA RODZIMEGO, UTRACAJĄC STOPNIOWO ŚWIADOMOŚĆ SWEJ ODREBNOŚCI. Niemniejszą troskę wzbudza świeża fala wychodźstwa powojennego.

Liczbę Polaków na terenach imigracyjnych i przygranicznych obliczają na siedem milionów. Olbrzymia ta liczba zbyt mało przenika do naszej świadomości. Czujemy się słabsi i mniejsi niż naprawdę jesteśmy, zważywszy zwłaszcza walory tego żywiołu polskiego, żyjącego zdala od kraju. A pa-

miętajmy, że jest on stale zasilany przez dopływ z kraju, który rok rocznie osiąga poważnych rozmiarów. W roku 1929 wyjechało z kraju 243.434 osób. Jeżeli odciążymy od tej cyfry 87.247 emigrantów sezonowych, powracających co roku z Niemiec do kraju na zimowe miesiące, otrzymamy 156.187. Ogółem do krajów obcych (bez Niemiec) w poszukiwaniu pracy wyjechało z Polski w okresie od 11. XII. 1918 r. do 30 IX. 1929 r. 1.086.431 osób według danych statystyki urzędowej. Jeżeli liczba emigrujących najbliższych w następnych latach ulegnie zmniejszeniu, będzie to wywołane jedynie umniejszoną pojemnością zagranicznych rynków pracy wskutek panującego w wielu krajach kryzysu, a także brakiem środków na podróż. Pęd emigracyjny ludności jest bowiem silny, co stwarza podatny grunt dla agitacji zainteresowanych pośredników i agentów. **POLSKA STANĘŁA OBECNIE POD WZGLĘDEM LICZEBNOŚCI SWEGO RUCHU EMIGRACYJNEGO NA CZELE PANSTW EUROPEJSKICH.** Ubolewamy, że kraj nie może wyżywić tych obywateli, zmuszonych do szukania zarobku na obczyźnie, rozkłamujemy się cierpieniami, z którymi zwykle związana jest do la emigranta, ale świadomość ogółu polskiego nie wnika głębiej w istotę tego

Wyjazd młodzieży na kolonie letnie

Jak się dowiadujemy, kuratorjum Okr. Szk. w Łodzi poleciło, by uczniowie uczennice szkół powszechnych i średnich zakwalifikowanych przez lekarzy na wyjazd na kolonie letnie w pierwszym terminie, byli zwolnieni ze szkół już w bieżącym tygodniu. Zarządzenie to rozesłane zostało przed świętami do wszystkich szkół podległych kuratorjum. (w)

Sposzone konie stratowały dwoje ludzi

W dniu wczorajszym w posesji przy ul. Antoniewskiej 31 wydarzył się straszny i naogół niespotykany wypadek, ofiarą którego stały się dwie osoby.

Zamieszkały w domu tym właściciel wozowni i stajni 32-letni Józef Batolik postanowił z racji przypadających świąt i sprzyjającej pogody udać się bryczką z rodziną za miasto. W tym celu wyprowadził ze stajni dwa konie i usiłował zaprzęcić je do bryczki. Z niewytłumaczonej przyczyny konie sposzyły się i wpadły poprostu w szal, biegnąc jak opętane dokoła podwórza. Batolik usiłował ująć jednego konia, który kopnął jednak Batolika tak silnie, iż ten padł nieprzytomny na ziemię. Scenie tej przyglądał się właściciel wspomnianej posesji, 48-letni Juljusz Brajer, który — chcąc uchronić Batolika od śmierci pod kopytami rozbieganych koni wybiegł na podwórze i usiłował przytrzymać jedno z oszalałych zwierząt, potknął się jednak przytem i runął pod kopyta koni, które formalnie stratowały go, podczas gdy Batolik, odzyskawszy przytomność, przesunął się na bok, pod ścianę, aby nie został stratowanym. Konie zostały zatrzymane dopiero przez zaalarmowanych policjantów. Wezwane pogotowie ratunkowe przewiozło Brajera w stanie ciężkim do szpitala Poznańskich, Batolika zaś w stanie względnie zadowalającym pozostawiono na miejscu. (s)

Drugi dzień zjazdu psychjatrów

Onegdaj, w drugim dniu zjazdu psychjatrów polskich, uczestnicy zjazdu zwiedzili rano żydowski szpital psychiatryczny w Radogoszczu, poczem specjalnym tramwajem wyjechali do „Kochanówka”, gdzie kontynuowano obrady.

Referaty wygłosili dr. Piotrowski, dr. Dreszer, prof. Grzywo-Dąbrowski, i prof. J. Nelken z Warszawy.

Popołudniowe obrady w Kochanówku wypełniły dyskusja i odczyty dr. Skalskiego, dr. Mikulskiego i dr. Markusiewicza, oraz odczyt dr. Podwińskiego.

Przed wieczorem odbyło się walne zebranie polskiego towarzystwa psychiatrycznego. (b)

zjawiska — jego przyczyny i skutki.

Tych, którzy zwracają uwagę na sprawy emigracyjne, uderzają ujemne objawy tego ruchu. Niewątpliwie, wychodźstwo jest ogołoconiem kraju z jego najtęższych, najzdrowszych sił, na korzyść państw obcych, niewątpliwie cierpienia wywołane przez oderwanie od własnego środowiska i przybywanie wśród obcych są dotkliwie. Mimo to wzbieranie tej fali, unoszącej masy ludzkie na obczyźnie w poszukiwaniu lepszego bytu, nie jest objawem chorobliwym, jak chcą widzieć niektórzy, ani dowodem naszej słabości i upośledzenia. Przeciwnie jest to świadectwo naszej ogromnej żywotności, nadmiarowi sił. Stwierdzają to wymownie liczby naszego przyrostu — najbujniejszego w Europie.

Na każdy tysiąc ludności przybywa rocznie w Polsce 15,9 osób, we Włoszech 10,5, w Niemczech 7, w Wielkiej Brytanji 5, we Francji 1,7.

Wzbudzającym otuchę jest to przelewanie się szumiącej fali ludzkiej poza brzegi własnych granic. Z tego punktu widzenia należy patrzeć na zagadnienie emigracji. Chodzi o to, żeby nią należycie pokierować.

ŚWIT, DZIEŃ i NOC

w kronice policyjnej

Każdy okres świąt, zarówno Bożego Narodzenia, jak Wielkiej Nocy, czy świąt obecnych, zaznacza się w Łodzi dużym popytem na alkohol, pod wpływem którego — przeważnie mieszkańcy przedmieść dopuszczają się najróżnorodniejszych przestępstw.

W dniu wczorajszym na przechodzącą al. Limanowskiego, obok posesji Nr. 73, 19-letnią Ruchlę Ajzman, napadło kilku pijanych osobników, nieznanymi Ajzmanównie, którzy zadali jej kilka ran tępem narzędziem. Na krzyk napadniętej zbiegli się przechodnie, którzy spłoszyli napastników i wezwali pogotowie ratunkowe, lekarz którego po udzieleniu pomocy pozostawił Ajzmanównę na miejscu.

Przy ul. Hipotecznej, obok posesji Nr. 10, nieznanymi sprawcy napadli na przechodzącego tamtędy 29-letniego Władysława Simocha, zamieszkałego przy ulicy Limanowskiego 159, zadając mu kilka ran ciętych w okolicę głowy.

Nieprzytomnego Simocha usiłowali ratować przechodzie, poczem wezwane przez nich pogotowie ratunkowe przewiozło poranionego do domu.

27-letni Gąsiorowski Mieczysław, przechodząc ul. Matejki obok posesji Nr. 7, został zaczepiony przez nieznanymi mu osobników, którzy zadali mu kilka ran ciętych nożem. Na krzyk napadniętego przybył posterunkowy, który zawiadził lekarza Kasy Chorych, który odwiózł pokłutego do szpitala okręgowego przy ulicy Zagajnikowej. Stan poranionego ciężki. Sprawcy napadu nożowniczego zbiegli.

Na klatce schodowej, w posesji przy al. Pawiej Nr. 24, niewykryci sprawcy napadli na lokatora tego domu, 26-letniego Eugenjusza Laskowskiego, zadając mu kilka ciętych ran nożem, zwabieni krzykiem napadniętego sąsiedzi wezwali pogotowie ratunkowe.

Niewykryci sprawcy napadli na przechodzącego ulicą Cegielnianą posesji Nr. 8, 34-letniego Mordkę Wolberga, z zawodu szklarza, zamieszkałego przy ul. Cegielnianej Nr. 10, zadając mu kilka ciętych ran nożem. Pogotowie ratunkowe przewiozło ofiarę napadu do domu.

No przechodzącego ulicą Rzgowską, obok posesji Nr. 74, napadło trzech zbirów na Kowalskiego Stefana, zamieszkałego przy tejże ulicy w domu 72, zadając mu kilka ciętych ran nożem. Zawezwano pogotowie Kasy Chorych przewiozło ofiarę napadu do szpitala przy ul. Rzewnowskiej Nr. 75.

Na powracającego z Wiskitna obok ma-

jątku Młynek, 43-letniego Andrzeja Łaszczyka, zamieszkałego przy ul. Wójtowskiej 23, napadło dwóch wieśniaków, którzy obili go tak dotkliwie, iż musiano zawezwać pogotowie ratunkowe, lekarz którego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł go w stanie ciężkim, do zbiorni miejskiej. Napastników zaś, którymi okazali się dwaj chłopcy ze wsi Górki, aresztowano.

Przy ul. Waława na Widzewie, na przechodzącego 27-letniego Ignacego Pocięchina, napadło kilku nieznanymi mu osobników, którzy zadali napadniętemu kilka ran nożem. W stanie nieprzytomnym odwiózł go pogotowie do szpitala przy ul. Drownowskiej. Policja wszczęła za napastnikami dochodzenia, tak samo, jak we wszystkich wyżej wymienionych wypadkach. (s)

Pokłosie nędzy

W mieszkaniu własnym, przy ul. Nowogawronickiej 12, usiłowała pozbawić się życia przez wypicie większej dozy jodyny 27-letnia Józefa Makowska, żona robotnika. Czyn desperatki w porę zauważono i wezwano lekarza pogotowia, który — po przepłukaniu Makowskiej żołądka pozostawił ją na miejscu. Dochodzenie ustaliło, iż przyczyną zamachu samobójczego był brak środków do życia.

Drugi wypadek zamachu samobójczego

miał miejsce przy ul. Łagiewnickiej 70, gdzie w ubikacji ustępowej napiła się kwasu solnego neznana dotychczas kobieta w wieku około lat 24.

Wabwane pogotowie ratunkowe po udzieleniu pierwszej pomocy przewiozło desperatkę w stanie beznadziejnym do zbiorni miejskiej. Policja wszczęła dochodzenie, dla ustalenia nazwiska samobójczyni. (s)

KĄCIK RADJOWY

WIĘŚ W GŁOSNIKACH I SŁUCHAWKACH RADJOWYCH.

W drugi dzień Zielonych Świąt, t. j. dnia 9 czerwca o godzinie 22,15 mikrofony sprawozdawcze Polskiego Radja przeniosły nas na cichą wieś podmiejską. Między innymi, obok innych efektów dźwiękowych natury usłyszymy oryginalny koncert symfoniczny w wykonaniu orkiestry... żab, oraz szereg innych wesołych trików radiowych, zakończonych inwazją żab do eleganckiej restauracji...

TRANSMISJA FILMU DŹWIĘKOWEGO.

W roku ubiegłym stacja warszawska Polskiego Radja próbowała niejednokrotnie zorganizować transmisję filmu dźwiękowego. Transmisja ta jednak nie doszła dotychczas do skutku, wobec sprzeciwu biura berlińskiego, do którego należała aparatura dźwiękowa pierwszego w Warszawie kina dźwiękowego.

Obecnie referat transmisji Polskiego Radja pokusił się ponownie o przeprowadzenie tego ciekawego eksperymentu. Jeżeli nie zajdą jakieś nieprzewidziane przeszkody natury technicznej, wieczorem dnia 14 czerwca usłyszą radjoabonentki transmisję filmu dźwiękowego z jednego z pierwszorzędných kino-teatrów stolicy.

Szczegółowo opracowany scenariusz ułatwi radjostuchaczom orientację w treści filmu.

ŁÓDZKA SKRZYŃKA POCZTOWA.

W najbliższą środę, dnia 11 czerwca o godz.

20,15 redaktor Jan Piotrowski wygłosi szóstą z kolei „skrzynkę pocztową” łódzkiej Rozgłośni Polskiego Radja. Przypominamy, że wszelkie listy w sprawach związanych z naszą rozgłośnią adresować należy do ulicy Inżynierskiej 14.

JAK RADIOAMATOR URATOWAŁ OKRĘT?

Pewien kupiec angielski nazwiskiem Mr. Cyril E. Baron, który niegdyś był telegrafistą, a obecnie jest gorliwym radioamatorem, siedział w swoim mieszkaniu w Adelstone przy aparacie i słuchał deszcz okrętowych. Na dworze srożyła się burza. Nagle usłyszał sygnał alarmujący S. O. S. wysłany przez jakiś okręt. Mr. Baron wywnioskował, z tych deszcz, że zagrożony niebezpieczeństwem okręt wzywał bezustanku stację North Voreland o pomoc, lecz nie otrzymał stamtąd żadnej odpowiedzi. Dowiedział się również, że był to okręt rosyjski „Jakow Swierdłow”. A dalej przekonał się Mr. Baron, że stacja dlatego nie odpowiada, ponieważ jest sama tak zajęta rozdawaniem deszcz, że alarmów nie słyszy, podał więc jej wiadomość o swoich nastuchach telefonicznie. Już po kilku minutach dwa holownice statki wyruszyły w drogę, by nieść pomoc zagrożonemu okrętowi. Ratunek zdążył przyjść w porę, i „Jakow Swierdłow” był ocalony tylko dzięki przytomności umysłu radioamatora. Mr. Baron otrzymał parę dni później podziękowanie i order od rządu angielskiego

Rozłam w kościele anglikańskim

Korespondencja własna „Hasła Łódzkiego”

Znosi się na wielką burzę w anglikańskim kościele. A tym razem, zdaje się, większą i w skutkach groźniejszą, niż burza o „Prayer Book” (Księgę Modlitw) z przed 2 lat. Ośrodkiem fermentu jest ten odłam duchowieństwa anglikańskiego, który za wszelką cenę utrzymać chce przynajmniej najważniejsze tradycje chrześcijaństwa w zakresie dogmatu i liturgji, — odłam t. zw. anglo-katolickiego duchowieństwa. I nie poprzestaje już ta część duchownych na sporadycznych i jednostkowych protestach. Konsoliduje się i przechodzi do walki z kierunkiem „modernistycznym”, który w cerkwi anglikańskiej wyrzuca wszystko, co w liturgji przypomina katolicką tradycję z przed czasów Henryka VIII., a równocześnie pod wpływem luterskiej teologii zarzuca i zwalca najbardziej podstawowe dogmaty chrześcijaństwa.

Ruch dzisiejszy „anglo-katolicki” uważa się za spadkobiercę t. zw. rytualistów Puseya z połowy 19 w., którzy podjęli studia źródłowe nad liturgją i dogmatyką katolicką. Z ich grona wyszedł wielki kardynał Newmann, konwertyta... Ostatnie

lata, znaczące się w życiu anglikanizmu stałym postępowaniem w luteranizowaniu i modernizowaniu liturgji i doktryny religijnej, obudziły czujność „anglo-katolików” i ich działalność na nowo. Jedno skrzydło, kierowane przez sędziwego lorda Halifax, nawiązało kontakt z kołami katolickimi (kard. Mercier) i przez pewien czas lądziło się nadzieją, że możliwym jest uratowanie anglikanizmu przez jakąś „unję” z Kościołem katolickim. Nadzieja okazała się jednak zawodną. O „unji” nie może być mowy. Anglikanizm jest z katolickiego punktu widzenia nie tylko schizmą; jest także herezją. Można mówić tylko o powrocie anglikan na łono prawdziwego Kościoła, o nawróceniu!

Znaczna jednak część obozu „anglo-katolickiego” nie idzie tak daleko. Nie myśli o żadnej „unji” z katolicyzmem, orientując się zresztą znakomicie co do szans tego planu. Chce natomiast za wszelką cenę utrzymać pewne obrzędy i dogmaty, które, jakkolwiek katolickie, więc niezmienne dla anglikan, stanowią jednak najstarsze tradycje

chrześcijaństwa. Opierali się więc modernizacji „Księgi Modlitw”, a kiedy przegrali tę sprawę, wszczynają obecnie opór przeciw wprowadzeniu nowych przepisów w życie.

Mianowicie w ostatnich dniach pojawił się protest podpisany przez 1,100 duchownych anglikańskich, a zwrócony do arcybiskupów i biskupów przeciw kasowaniu katolickich obrzędów i przeciw modernizacji nauki wiary. Protest jest zredagowany ostro i stanowczo. Podpisani zakładają protest przeciw temu, że „modernistyczne nauki, jak odrzucanie Niepokalanego Poczęcia N. Marji P. i zmartwychwstania ciał, wcale nie są przez biskupów cenzurowane, gdy natomiast uniemożliwia się wprowadzanie najbardziej szkodliwych form anglo-katolickiej liturgji... Przeżywalimy — oświadczają podpisani — w ubiegłych latach wiele upokorzeń; jesteście już u krańca naszej cierpliwości... Biskupi nasi przestali być naszymi nauczycielami. A obecne zamieszanie w dziedzinie liturgji jest nieuchronnym następstwem chaosu w dziedzinie wiary”.

Protest nabiera tem większego znaczenia, że za nim stoi zwarta grupa 1,100 duchownych, i że jest pierwszym korporacyjnym wystąpieniem kierunku „anglo-katolickiego” w stosunku do biskupów anglikańskich. Stanie się też z pewnością przedmiotem debat na konferencji biskupów anglikańskich, która się za parę ty-

Druga konferencja w sprawie kanalizacji

Jak wiadomo, w ubiegłym tygodniu odbyło się w magistracie konferencja w sprawie przyłączenia domów do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Na konferencji tej właściciele domów wystosowali pod adresem magistratu cały szereg postulatów od których uzależnili skanalizowanie częściowo swych domów. Magistrat w bieżącym tygodniu ma zająć się omówieniem tych propozycji, poczem zwołana zostanie powtórna konferencja, na której ostatecznie zapadnie decyzja co do przyłączeń kanalizacyjnych. (p)

Tydzień emigranta już się rozpoczął

W dniu wczorajszym rozpoczął się „Tydzień Emigranta”, który ma na celu zmanifestowanie łączności macierzy z 7 milionową rzeszą wychodźstwa polskiego.

Rano odbyło się w katedrze uroczyste nabożeństwo za dusze emigrantów, poległych w walce o niepodległość. Kazanie o-kolicznościowe wygłosił ks. Świetliński.

W południe w wypełnionej sali kina Oświetlowego odbył się odczyt dra Erazma Samborskiego p. t. „Warunki emigracji polskiej”, a na południu odbyła się na rzeczytygodnia zabawa ogrodowa w „Juljanowie”.

Akcja propagandowa, rozwinięta z dużą energią przez miejscowy oddział polskiego tow. emigracyjnego wywołała żywy oddźwięk wśród społeczeństwa łódzkiego

Czy jesteś już, jak każe obowiązek, polskiego obywatela — — —

Członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża?

Pomagaj Polskiemu Czerw. Krzyżowi ratować Ciebie, wstępując w szeregi Polsk. Czerwonego Krzyża!

„SZOPKA ŁÓDZKA” W GRAND - OGRÓDKU.

Po dniach bezsłonecznych, ponurych i deszczowych nareszcie zaczyna się lato.

Z tego też powodu Szopka Łódzka, ciesząca się nieustannym powodzeniem, przeniosła się na letnie miejsce do Grand - Ogródka.

Codziennie o godz. 9,30 wiecz. odbywać się będą w ogródku spektakle tego budzącego, nieprzerwaną wesołość widowiska. Wejście 2 zł.

godni ma odbyć.

Zaczyna się więc w łonie anglikanizmu burza, która może rozsądzić i tak już mocno zachwianą cerkiew. Przeciwnością pogłębiają się, a niema czynnika, któryby miał autorytet i wolę potrzebną do ich usunięcia.

Na takich dopiero przykładach widzi się wartość nieomylnego urzędu nauczycielskiego w Kościele. Z chwilą, kiedy z nim pewne skupienia religijne zrywają, tracą jednolitość nauki, gubią się w sporach i sprzecznościach, staczają się po równi pochyłej w przepaść kompletnego rozkładu, który oczywiście nie może zadowalać prawdziwie religijnych dusz, szukających w religji pewności i syntezy. W tym stanie są dziś wszystkie luterskie wyznania; dąży ku niemu cerkiew anglikańska!

G. N.

HASŁO SPORTOWE

RÓŻNI MISTRZOWIE

FRANK WYKOFF i MADONNA ASELIN

W Kalifornii ustanowiono ostatnio dwa rekordy szybkości. Najszybszym człowiekiem świata został znany zawodnik amerykański, Frank Wykoff; królową zaś szybkości, nikomu nie znana, Madonna Aselin.

FRANK WYKOFF.

Wykoff znany jest od kilku lat. Już w Amsterdamie zajął on 4 miejsce w biegu na 100 mtr. Potem odniósł cały szereg sukcesów w Ameryce, bijąc wielu czołowych zamorskich sprinterów.

Teraz znów w czasie lekko-atletycznych mistrzostw Kalifornii osiągnął on znakomity czas 9,4 na 100 jardów, co jest nowym rekordem światowym.

Wobec tego, że w Ameryce nie biega się dystansów metrowych, 100 jardów odpowiada tam naszej „setce” metrów. I jest rzecz prosta w kraju sprinterów najpopularniejszym dystansem.

Frank Wykoff jest więc nowym panem na najpopularniejszym tronie lekko-atletycznym Ameryki.

A przecież był już człowiek, który przebiegł ten dystans w lepszym czasie. Nazywał się Georges Seward i kilkadziesiąt lat temu w czasie meczu z niejakim Robinsonem osiągnął 9,2". Ale... Ale biegł z

lotnego startu, czyli z rozpędem 10 jardów oraz był... zawodowcem.

Właściwa historia 100 jardów zaczyna się od 9,8". Pierwszy osiągnął ten czas w 1890 r. wychowanek znakomitego amerykańskiego trenera Murphiego — John Owen. W 1891 i 1892 r. wynik ten powtórzyli Australijczycy Mac Pherson i Hempton, a w 1893 i 1895 r. Amerykanie Stage i Crum.

Na tabelę rekordów dostał się jednak dopiero znany Amerykanin Bernie Wefers, który w latach 1895, 1896 i 1897 trzykrotnie osiągał wynik 9,8".

Wówczas gdy Owen biegał jeszcze z wysokiego startu, Wefers używał już niskiego, który poraz pierwszy wprowadził australijski murzyn Samuel Black.

1902 r. późniejszy zawodowiec Arthur Duffey poraz pierwszy osiągnął 9,6". Czas ten powtarzali następnie w 1906 r. Kelly, a potem murzyn Drew, Paddock co z dziesięć razy i Kanadyjczyk Coaffee.

Wreszcie Niemiec Houben i Amerykanin Scholtz przed paru laty osiągnęli 9,5". Ostatnio zaś tyle razy i tylu zawodników amerykańskich obracało się w oko-

licach 9,6", że trudno byłoby nawet wymienić te nazwiska.

Wykoff przeciął wszelkie wątpliwości i osiągając 9,4" stwierdził, że aktualnie jest najszybszym człowiekiem.

MADONNA ASELIN.

Najszybszą też jest, oczywiście w swojej dziedzinie, panna Madonna Eselin.

W czasie urzędzonego w Los Angeles konkursu w... zmywaniu naczyń jadalnych, zdobyła ona pierwsze miejsce i ustanowiła jedyny w swoim rodzaju rekord szybkości, w ciągu paru minut myjąc i wycierając 150 dużych talerzy, talerzyków, spodków i filiżanek.

Oprócz honorów rekordsmenki zdobyła nagrodę — 500 dolarów.

Oczywiście zarówno fakt zorganizowania konkursu, jak i ustanowienia swego rekordu nie miały żadnego znaczenia i nie zasługiwały na uwagę, gdyby... nie był charakterystycznym znamieniem amerykańskiego poglądu na pracę.

W dobie wyścigu pracy, gdy wszyscy się w szybkości produkcji i zbytu prześcigają, szybkość pracy jest niezwykle ważną dodatnią cechą pracownika. Szeroko

stosowany system akordowych płac przy wszystkich swych wadach jest przecie bardzo bliski psychologii sportowca. Im prędzej pracuję tem więcej zrobię, im więcej zrobię tem więcej zarobię. I już gotowy wyścig pomiędzy pracownikami, już staje się aktualną sprawą rekordów, w których tak lubują się Amerykanie. Różne konkursy szybkości pisania na maszynie, otwierania listów czy zmywania talerzy podniecają rywalizację i zachęcają do doskonalenia się.

Rzecz prosta, że niema to nic wspólnego z temi wysoce idealistycznymi prądami „usportowienia” pracy, jakie od czasu do czasu dają o sobie znać w Europie. Pisało się o tem we Francji i nawet u nas w Polsce, gdzie były robione zawody rolnicze na wsi w zbieraniu i zwożeniu siana i t. d.

Tu za zadanie postawiono sobie nie tylko podniesienie wydajności pracy, ale uczynienie z niej czegoś, co nie byłoby traktowane jako ciężkie jarzmo, tylko jako pewna odmiana wysiłku takiego samego, jakim jest sport, tylko że podyktowane go życiowymi koniecznościami.

Sukces Polski w Budapeszcie

W czwartym dniu zawodów bokserkich i mistrzostwo Europy Polska odniosła wspaniały sukces, bowiem dwaj bokserzy polscy Majchrzycki i Forlański zdobyli tytuły wicemistrzów Europy w swoich wagach.

Polonia wygrywa w Wiedniu

Piłkarska drużyna Polonii pokonała wczoraj S. C. Post. w Wiedniu 3:2 Bramkarz Kisielewski został ciężko zraniony w głowę.

Wiedeńska Austria na Śląsku Sportklub w Krakowie

Wiedeńska drużyna Austria bawiła w Katowicach, gdzie pokonała Amatorski K. S., w stosunku 7:3 (3:3). W Krakowie Cracovia zmierzyła się z wiedeńskim Sportklubem, zwyciężając go w stosunku 4:1 (0:0).

Zawody lekkoatletyczne we Lwowie

W zawodach lekkoatletycznych we Lwowie uzyskano między innymi następujące wyniki: 100 mtr.: Nowosielski 11,20, 5000 mtr.: Sawaryn 16,21, skok wzwyż: Woynarowski 1,75.

Nowy rekord Polski

W Białymstoku w czasie zawodów lekkoatletycznych, zawodniczka Lewinówna rzuciła kulą 11,46, ustanawiając nowy rekord Polski.

Puchar Narodów zdobywają Włosi

O godz. 16-ej przybył na zawody Pan Prezydent w otoczeniu członków Domu Cywilnego i Wojskowego. Pan Prezydent zajął miejsce w łożu. Obok Pana Prezydenta zajęli miejsca włoski minister Grandi z małżonką, minister Zaleski i wiceminister Spraw Wojskowych gen. Konarzewski, członkowie korpusu dyplomatycznego i t. p. Ostateczna klasyfikacja zawodów przedstawia się jak następująca:

I miejsce zajęła ekipa włoska, II zespół polski z rtm. Królikiewiczem, Sarnowskim i Zgorzelskim, zespół francuski zajął miejsce III. Nagrodę Pana Prezydenta za najlepszy wynik indywidualny zdobył kpt. Lombardo (Italia).

Turyści — Hakoah 4:1 (3:0)

Rozegrany w sobotę na boisku W. K. S.-u mecz o mistrzostwo A klasy między powyższymi zespołami zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Turyстів. Po zwycięstwach Hakoahu nad Ł. K. S.-em spodziewano się, że zdoła on przeważać w sobotnim meczu szale zwycięstwa na swą stronę i stanie się najpoważniejszym kandydatem do tytułu mistrza. Tymczasem zwolenników niebieskich spotkał zawód. Drużyna przegrywa w wysokim stosunku z „fioletowymi” w swym najlepszym składzie.

Turyści zwyciężyli zasłużenie, będąc drużyną bezwzględnie lepszą w polu, jak

też pod bramką. Zwycięstwo swe zdziwiająco dobrze grającemu atakowi, oraz pewnej obronie. Hakoah natomiast wykazał słabe punkty w obronie i ataku; podczas, gdy pomoc była lepszą niż ta sama linja u „fioletowych”. Bramki dla Turyстів zdobyli: Hahn (3) zdobywając pierwszą bramkę z zamieszania podbramkowego, drugą po rzucie z rogu, oraz trzecią po ładnej kombinacji.

Czwartą z wolnego uzyskał Niewiadomski. Dla Hakoahu punkt honorowy uzyskał Morgensztejn, w drugiej połowie gry.

Sędziował p. Wardęszkiewicz zbyt często przerywając grę

Wspaniały sukces

Legji nad WAC-em

W dniu wczorajszym w drugim dniu pobytu WAC-u w Warszawie, Legja odniosła wspaniały sukces, bijąc doskonały zespół wiedeński w stosunku 3:2 (3:0). Legja grała koncertowo do przerwy i odniosła zasłużone zwycięstwo. Bramki dla Legji zdobyli: Łanko 2 i Ciszewski. W pier-

wszym dniu pobytu w stolicy WAC pokonał warszawiankę, uzupełnioną kilkoma graczami Legji w stosunku 7:1 (0:0). Na przedmeczcu Hakoah Łódzki zmierzył się z kombinowanym zespołem Legji I b i Warszawianki, ulegając w stosunku 2:0. Drużyna Łódzka grała b. słabo.

Mistrzostwa lekkoatletyczne stolicy

przyniosły dwa nowe rekordy Polski

W sobotę i niedzielę odbywały się w Warszawie mistrzostwa lekkoatletyczne stolicy, w których uzyskano następujące wyniki: 100 mtr. 1) Trojanowski 11,2, 200 mtr.: Szejnach 2,8, 400 mtr., Maszewski 52,2, 800 mtr.: Petkiewicz 1,57,4, 1,500 mtr.: Kusociński 3,59 (rekord Polski), 5,000 mtr.: 16,19, 100.000 mtr.: Nowacki

35,31. Sztajfa 4x100 mtr. 1) Warszawianka 43, a) Rekord Polski, 110 mtr. przez płotki: 1) Trojanowski 16,1 Skok w dal i trójskok: 1) Sobiraj 6,62, skok w wyż: 1) Mehlo 1,70, skok o tyczne Mehle, rzut kulą z 1 Brahl, 11,65. Rzut dyskiem i oszczepem Szydłowski 39,12 i 52,80.

Zakończenie święta sportowego w Spale

Z ważniejszych wyników wymienić należy wspaniały sukces drużyny koszykówki IKP., która w finale pokonała mistrza Łodzi ŁKS w stosunku 24:19, zdobywając w ten sposób puchar przechodni p. Prezydenta. W hazenie mistrzowska drużyna Łodzi ŁKS pokonana została przez H.K.S. 4:3. W ogólnej punktacji

Łódź zwyciężyła zdobywając nagrodę przechodnią p. Prezydenta i P. Prezydentowej. W porównaniu z rokiem ubiegłym należy podkreślić duże postępy prowincji, a zwłaszcza Kalisza i Piotrkowa, których reprezentanci uzyskali wspaniałe wyniki w lekkiej atletyce.

Tabela gier ligowych

Dwa mecze ligowe ubiegłej niedzieli rzuciły na tegoroczne mistrzostwa dużo światła. Cracovia kroczy od zwycięstwa do zwycięstwa i z pewnością przez dłuższy czas nikt jej nie usunie z czoła tabeli. Zwycięstwo nad Wisłą z trudem wywalczone dało jej dwa punkty i wiele ambicji do dalszych walk. Od najbliższych rywali dzieli ją dość duża odległość. Wista mimo przegranej z lokalnym przeciwnikiem utrzymuje się w dalszym ciągu przed mistrzem ligi, mając jeden punkt więcej przy tej samej ilości gier.

Warta posiada najwięcej, punktów straconych z pośród czołowych klubów. Największa jednak liczba strzelonych bramek mówi dobitnie, że zieloni są nadal groźnym rywalem do tegorocznego tytułu mistrza.

Niespodziewanie dobrze trzyma się Ruch, gromiąc przeciwników na swoim boisku w wysokim stosunku. Ślacycy awansowali na czwarte miejsce, wyprzedzając Legję, która jest dotychczas jedyną drużyną niepokonaną. Wojskowi mają najmniejszą ilość gier i stanowią w obecnej formie najpoważniejszego kandydata na mistrza ligi.

Łódzki Klub Sportowy ponosi obecnie same klęski. Zeszłorocznych wyników drużyna nie może w żaden sposób powtórzyć. Zawiodła znana ambicja, ofiarność i szybkość. Drużyna utrzymuje się na szóstym miejscu. Za łódzianami kroczy groźny zespół warszawskiej Polonii przed Pogonią i Ł. T. S. G. Dwa te zespoły mają obok Legji najmniejszą ilość gier, a te same teoretyczną możliwość polepszenia swoich pozycji. Czarni, Warszawianka i Garbarnia zajmują końcowe miejsca tabeli w wymienionym porządku, mając wiele punktów straconych, a mało zyskanych.

Szczegółowo tabela przedstawia się następująco:

	Gier.	Punkt.	St. br.
1. Cracovia	8	14	19: 7
2. Wista	8	12	17: 9
3. Warta	8	11	22:13
4. Ruch	8	10	16:12
5. Legja	5	8	11: 4
6. Ł. K. S.	8	7	17:14
7. Polonia	9	7	16:19
8. Pogoń	6	5	10:10
9. Ł. T. S. G.	6	5	7: 9
10. Czarni	6	4	3: 6
11. Warszawianka	8	3	8:17
12. Garbarnia	8	2	11:26

Sukcesy łodzian w Warszawie

W dniu wczorajszym zakończony został w Warszawie turniej tenisowy przyczem w grze pojedynczej w finale M. Stolarow bije J. Stolarowa 6:4, 6:1, 6:1. W grze podwójnej bracia Stolarow biją parę Tłoczyńskich, Warmiński 6:8, 6:2, 6:2, 6:3.

Jutrzejsze zawody eliminacyjne u Geyera

Jutrzejsze zawody eliminacyjne naszych pięściarzy zapowiadają się nadzwyczaj ciekawie. Wstępną pracą naszego narzyku pięściarskiego wprawiła w nielada kłopot władze Ł. O. Z. B., które przy ustalaniu reprezentacji Okręgowej mają do dyspozycji kilku dobrych zawodników w jednej wadze i wobec tego wywiązała się konieczność kilkakrotnych eliminacji, aby Ł. O. Z. B. nie spotkał zarzut, że kleruje się sympatjami względnie faworyzuje pewne kluby na szkodę innych. Zacięty bój stoczy jutro elita naszego pięściarstwa o zaszczyt reprezentowania barw naszego grocu przeciwko silnej drużynie „Schupo” Gdańsk, która przyjeżdża do nas w dniu 21 b. m. i zmierzy swe siły z naszymi pięściarzami o godzinie 8-ej wieczorem w Helenowie.

Jutrzejsze zawody eliminacyjne odbędą się w sali K. S. L. Geyer ul. Piotrkowska 295 o godzinie 8-ej wieczorem. Nazwiska pięściarzy tej miary jak: Pawlak, Cyran, Spodenkiewicz, Lipiec, Kijewski, Jabłoński, Rubin, Trzonek, Baranowski, Mąjer J. Kuropatwa ręczą za tem, że jutrzejsze zawody obfitować będą w moc sensacji i emocji i że impreza powyższa spotka się z całkowitem uznaniem naszych sportowców, miłośników pugilatorstwa, którzy nie omisszają obejrzenia walk o hegemonję w poszczególnych wagach naszych pugilatorów.

Kolarze na start

Program międzyklubowych wyścigów szosowych kolarskich urządzonych staraniem „Bar-Kochby” w niedzielę, dnia 15-go b. m. na szosie Krzywie za Zgierzem.

1. Bieg główny: 100 km. dostępny jedynie dla zrzeszonych w Z. P. T. K.
  2. Bieg turystyczny: 15 km. dostępny dla wszystkich.
  3. Bieg juniorów: 20 km. dostępny dla wszystkich.
  4. Klub międzyklubowy: 30 km. dostępny jedynie dla zrzeszonych.
- Start o godz. 9-ej rano. Wpisowe do biegu juniorów zł. 1. — (jeden) do wszystkich innych biegów zł. 2. — (dwa). Pomocy lekarskiej udziela Pogotowie „Linax Hacedek”.
- Podział nagród nastąpi 1-go lipca r. b. Nagrody w żetonach srebrno-pozłacanych, srebrnych i brązowych. Do kolegium sędziów zaproszono pp.: M. Karpiński („L. T. K.”) J. Chyliński („T. Z. S.”), J. Placek („Resursa”) Z. Krachulec („L. K. S.”), O. Abel („Szturm”) H. Sztrowajs („Bar-Kochba”).
- Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Towarzystwa „Bar-Kochba” przy ul. Kolejnej Nr. 5.

ODROCZENIE OTWARCIA WYSTAWY.

Transport obrazów Styków, wysłany specjalnym wagonem dn. 30 maja z Paryża, a ubezpieczony na sumę 4 miliony fr. szwajc., którego przybycie awizowane było o czwartek dn. 6 czerwca — jeszcze do Łodzi nie przybył.

Otwarcie wystawy nastąpi w dniu przybycia obrazów, a zawiadomienia rozesłane będą za pomocą komunikatu oraz przez megafon w Parku Sienkiewicza.

Ze względu na nieokreślony termin otwarcia — wysłane zaproszenia są ważne przez pierwsze trzy dni trwania wystawy.

Dyrekcja Miejskiej Galerii Sztuki uprasza zarządy szkół o telefoniczne (10—115) zgłoszenia wycieczek szkolnych, którym przysługują bilety ulgowe w cenie 50 gr. dla szkół średnich, a 30 gr. dla uczniów szkół powszechnych.

Mecze ligowe w kraju

KATOWICE: Ruch—ŁKS. 4:0 (0:0). Mecz ligowy Ruch—ŁKS. rozegrany w niedzielę przyniósł wysokocyfrowe zwycięstwo Ruchowi, znajdującemu się w doskonałej formie. Do przerwy ŁKS był równorzędny przeciwnikiem, po zmianie stron opadł na siłach. Bramki dla Ruchu zdobyli: Peterek i Sobota 3. Sędzia dr. Lustgarten.

KRAKÓW: Cracovia—Wisła 2:1 (2:0). Zasłużone zwycięstwo Cracovji, dla której bramki zdobyli: Gintel i Malczyk. Widzów przeszło 12 tysięcy. Wisła w słabej formie.

Mecze A, B i C klasowe o mistrzostwo

Burza—WKS 0:1 (0:1). Zawody o mistrzostwo klasy A. Gra mało ciekawa i na niskim poziomie. W. K. S. zdobył przypadkowo bramkę w pierwszej połowie przez Szczepaniaka. Sędziował p. Bira.

P.T.C.—Ł.K.S. Ib 3:1. Nadspodziewane zwycięstwo pabjaniczian nad rezerwą ŁKS, która wykazała znaczny spadek formy, występując w dodatku w osłabionym składzie.

Ł.T.S.G.—Sokół (Zgierz) 7:3 (3:1). Drużyna Ł.T.S.G. w spotkaniu o mistrzostwo klasy A wystąpiła w składzie niemal ligowym i odniosła zupełnie zasłużone zwycięstwo nad ambitnie grającym Sokółem.

Hasmona—TUR 3:3. Spotkanie o mistrzostwo klasy B. Hasmonaa na kilka minut przed końcem meczu prowadziła 3:2. Gra b. ambitna z obu stron. Sędzia p. Szer J.

Widzewska M.—Kolejowy 7:0. Mistrzostwo klasy C. Zasłużony sukces Widzewskiej Manufaktury.

WWJ.—Triumphador 3:2 (2:1). Mistrzostwo klasy C.

Poznański—Gentleman 3:3. Mecz o puhar klubów fabrycznych.

Hadimah—Turyści III 2:0 (1:0). Spotkanie towarzyskie.

WKS II—Burza II 3:2. Przedmecz rezerwy o mistrzostwo.

Turyści—Gryf (Toruń), 5:1 (4:0). Spotkanie towarzyskie. Gryf bardzo słabo poniósł zasłużoną porażkę. Bramki dla fioletowych zdobyli: Hermans 3, Szulc i Stawicki.

Hakoah—Gryf 1:0 (1:0). Nieznaczne zwycięstwo Hakoahu, dla którego bramkę zdobył Szarakowiak. Widzew III-Hakoah III 10:1. Mistrzostwo rezerw.

Mecz Polska — Rumunja

Polski Związek Piłki Nożnej zamierza zorganizować w dniach 7 lub 14 września międzypaństwowy mecz z Rumunją we Lwowie. Sprawa ta zostanie niebawem definitywnie załatwiona.

Mecz Warszawa — Berlin

Konsulat Polski w Lipsku czyni starania celem zorganizowania jeszcze w roku bieżącym międzymiastawych zawodów piłkarskich Warszawa — Berlin.

TEATR I SZTUKA

TEATR POPULARNY

Ogrodowa Nr. 18.
Dziś wtorek i dni następne bawić będzie nadal publiczność kapitalna komedja E. Gandi let'a „Ukochany Palemonek” w wybornej interpretacji Biskuskiej, Głogowskiej, Góreckiego, Madalińskiego, Puchalskiego i reżysera sztuki Włodzisława Ziemblńskiego. Na wtorek bilety w cenie od 50 gr. do 1 zł. do nabycia w kasie teatru.

TEATR MIEJSKI

OSTATNIE 2 PRZEDSTAWIENIA

Rosyjskiego Teatru Dramatycznego.
Dziś we wtorek o godzinie 8.15 wiecz. przedostatnie przedstawienie świetnego zespołu Rosyjskiego, głośna sztuka w 4 aktach Bułgakowa „Mieszkanie Zojki”, której wystawienie jest zabronione w Rosji Sowieckiej.
Jutro we środę pożegnalne przedstawienie kapitalna satyra na Rosję współczesną „Człowiek z teką”, A. Fajko.

MIEJSKI TEATR LETNI

Cegielniana 16.

„MOTKE ZŁODZIEJ”

Codziennie o godzinie 9 po cenach niższych w ogrodzie przy ul. Cegielnianej 16, świetna po cenach niższych.
sztuka Szaloma Asza w polskiej adaptacji i reżyserji Andrzeja Marka „Motke Złodziej”.

TEATR REWJI w PARKU STASZICA.

Dziś, jutro i pojutrze bawić będzie publiczność świetnie wystawiona rewja „Lato idzie”. Ceny niższe.
Początek o godzinie 9 wieczorem.

PROGRAM POLSKIEGO RADJA

Środa, 11 czerwca 1930 r.

STAŁE AUDYCJE. Sygnał czasu 11.58 i 12.58 na wszystkie stacje. W Warszawie 13.10 komunikat meteorologiczny.

PROGRAM ROZGŁOSIŃ ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

11.30 — 11.5. Przegląd Prasy Krajowej PAT (tr. z Warszawy). 11.58 — 12.05. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom. Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.30 — 13.30. Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Klingbeil Łódź, ul. Piotrkowska 146. 1545. Komunikat harcerski (tr. z Warszawy) 16.15. Program dla dzieci. Transmisja z Wilna. Opowiadanie przyrodnicze „W królestwie pani pszczoły”. 16.45 — 17.15. Muzyka z płyt gramofonowych (tr. z Warszawy). 17.15. Odczyt p. t. Wielki konkurs cukrowy sportowców” wygłosi p. Wiktor Junosza-Dąbrowski (tr. z Warszawy) 17.45. Koncert popołudniowy (tr. z Warszawy) 18.45. Rozmaitości łódzkie i komunikat Izby Handlowej w Łodzi. 19.25 — 19.40. Prasowy dziennik radiowy (tr. z Warszawy). 19.40. Radjokronika (tr. z Warszawy). 20.00. Zegar z Warsz. Obserw. Astronom. wybiję godz. 20.00. 20.15. eFljeton. Marja Ankiwiczowa. „Jedna z pięknych kobiet” Marja Kalgis (tr. z Warszawy). 20.30. Koncert wieczorny (tr. z Warszawy). 21.10. Kwadrans literacki. Fragment z „Pionierów” Bohdana Pawłowicza (tr. z Warsz.) 21.25. Dalszy ciąg koncertu z Warszawy. 22.10. Feljton, prawdopodobnie przemówienie Marsz. J. Szymańskiego o emigracji. 23.00 — 24.00. Muzyka taneczna (tr. z Warszawy).

KRAKÓW: 11.58 — 12.05. Sygnał z Obs. Astr., hejnał z Wieży Marj. 16.15. Tr. z Wilna: progr. dla dzieci. 16.45 — 17.15. Koncert płyt gramof. 17.15 — 17.40. Odczyt p. t.: „O zawodzie handlowym”, wygłosi dr. Radzyński. 18.45. Poradnia lekarska: Zdobycze w nauce o nowotworach, wygłosi p. dr. M. Solecka. 19.40 — 19.55. Kwadrans harcerski. 20.05. „Najnowsze wydawnictwa” omówi dr. A. Bar. 20.30. Koncert wiecz. 23.00 — 24.00. Muzyka tan. ze Lwowa. 24.00. Hejnał z Wieży Marj.

POZNAŃ: 13.00 — 13.05. Sygnał czasu z obs. astr. U. P., hejnał z wieży ratusz. 13.05 — 14.00. Koncert gramof. W przerwie repertuar kin pozn. 14.00 — 14.15. Notowania giełdy pien. i zboż-towar. 14.15 — 14.30. Kom. gosp. roln. PATA, sprawozd. o ruchu statków i t. d. 14.30. Kwadrans Tow. Ziemianek Wlkp. 16.5. Radjografja 16.55. Pogadanka franc. 17.15 — 17.45. Aud. dla dzieci w wyk. „Wujcia-Czesia”. 17.45 — 18.15. Aud. wokalna. 18.15 — 18.45. Utwory lekkiej muzyki. 18.45 — 19.00. Nadprogram z ilustr. muz. lud., kom. polic. i okaz. 19.00 — 19.25 „Silva rerum”. 19.25. Kom. z oki. „Tyg. Em. Polsk.” 19.30 — 19.50. Odczyt p. t. „Zagadnienia bolszewizmu”, wygłosi red. E. Świdziński. 19.50 — 20.05. Kronika „Tygodnia Radjowego”, wygłosi p. Z. Kosidowski, red. „Tygodnia Radjowego”, 20.05 — 20.30. Odczyt p. t. „Nowe szczegóły do ustroju Polski na podstawie źródeł śląskich”, wygłosi Dr. Z. Wojciechowski, prof. U. P. 20.30 — 22.00. Koncert klasycz. muz. W przerwach program teatrów pozn. oraz progr. na dzień nast. 22.00 — 22.15. Sygnał czasu z obs. astr. U. P., kom. PATA i sport. 22.15 — 24.00. Muzyka tan. z kaw. Wielkanocny

Nowy rozkład jazdy od 15 maja

Dworzec Fabryczny

ODCHODZĄCE		PRZYCHODZĄCE	
Do Warszawy	5.40	Z Warszawy	23.56 posp.
„ „	7.50 posp.	„ „	16.35
„ „	19.00	„ „	20.06
„ Kozuszek	1.50	„ Kozuszek	1.30
„ „	3.35	„ „	4.00
„ „	6.50	„ „	5.47
„ „	10.50	„ „	6.52
„ „	12.10	„ „	7.21
„ „	14.15	„ „	8.37
„ „	15.55	„ „	9.50
„ „	16.45	„ „	10.55
„ „	17.35	„ „	13.55
„ „	18.15	„ „	14.45
„ „	20.35	„ „	16.05
„ „	23.30	„ Kozuszek	18.00
„ „	8.25	„ „	22.57
„ „	15.05	„ „	7.40 tylko w dni powsz
„ „	19.30	„ „	21.17 w niedz. i święta.
„ „	21.35	„ „	22.22 w niedz. i święta.
„ Andrzejkowa 7.30	w poniedziałki i dni	„ Andrzejkowa 8.53	w pon. i dni. posp
„ „	pośw.	„ „	21.48 w niedz. i święta.
„ „	20.15 w niedziele i święta	„ Skarżyska 12.50	
Tarnobrzęga 10.05		„ Tarnobrzęga 19.40	
„ Skarżyska 16.20			

Dworzec kaliski

ODCHODZĄCE		PRZYCHODZ.	
Do Krakowa	22.25	Z Krakowa	7.09
„ Lwowa	20.13	„ Lwowa	9.15
„ Kozuszek	8.55	„ Kozuszek	18.56
„ Poznań	22.03	„ Poznań	7.28
„ „	13.23	„ „	13.32
„ „	21.28	„ „	7.01
„ „	7.24	„ „	18.27
„ Leszna	2.09	„ Leszna	2.49
„ Poznań	10.04	„ Ostrowa	8.45
„ Ostrowa	19.25	„ „	23.16
„ „	15.25	„ Warszawy	21.55 posp.
„ Warszawy	7.37 posp.	„ „	13.08
„ „	13.46	„ „	21.12
„ „	7.17	„ „	9.53
„ „	13.10	„ „	1.05
„ „	3.05	„ Zielkowic	19.09
„ Zielkowic	15.30	„ Łowicza	7.10
„ Łowicza	19.55	„ Poznań	8.08 przez Kutno
„ Poznań	0.35 przez Kutno	„ „	13.40
„ „	9.25	„ Płocka	19.53
„ Płocka	21.26	„ „	4.58
„ „	16.05	„ Torunia	22.13
„ Torunia	12.05		

Powyższy rozkład jazdy wchodzi w życie z dniem 15 maja.

KINO-TEATR
RESURSA

UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

ROMANS KRÓLOWEJ PIĘKNOŚCI

dramat współczesny i dramat wszystkich czasów. Nowe mistrzowskie dzieło. Znawcy duszy kobiecej i znakomitego reżysera **Jerzego Jacoby**
W rolach głównych
urocza **Elza Rink, Livio Eavanelli, André Réne i Gustaw Desli.**

Następny program:

Uroda Życia

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

I-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi
„SPLENDID”
20. NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych

Wielki przebój dźwiękowy, śpiewno-mówiony p. t.

Kobieta, która Cię nigdy nie zapomni

Monumentalny dramat erotyczny, w którym przy drzwiach zamkniętych sędzi no Divę w osobie

LIL DAGOWER

za zabójstwo kochanka, którego rolę odwarza najprzystojniejszy amant filmowy

IWAN PETROWICZ

w filmie tem wersja śpiewna i mówiona jest w języku francuskim

Początek seans. o g. 6, 8 i 10 wiecz.

Ceny miejsc: **Zł. 1, 2, 3.**

KINO TEATR
CZARY

Jedynie w śródmieściu **KINO W OGRODZIE**

Codziennie 2 seanse: od godz. 8—10 i od 10—12 wiecz.

W razie niepogody kino zostaje w ciągu kilku minut przeniesione do sali.

Od godz. 4-ej pp. do 8-ej wiecz. seanse na sali.

Ceny niższe. Nh wszystkie seanse miejsca po 50 gr. i 1 zł.

W programie: **ATRAKCYJNA PREMERA!**

CZERWONA TANCERKA

Rewelacyjny dramat oparty na tle historii burz, które przeszły nad Rosją.

W roli tytułowej najznakomitsza artystka świata

DOLORES del RIO

W rolach męskich **CHARLES FARREL**
Iwan Linow.

Kulisy panowania ostatniego cara...
Tajemnicze praktyki kamaryli dworskiej w Rosji.

Kino
Dom Ludowy
PRZEJAZD 34

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!
Wspaniały film p. t.

KOBIETA NA TORTURACH

Dramat erotyczny odbierający cześć najszlachetniejszej kobiecie skazując ją na potępienie.

W rolach głównych: sowa 10 muzy

LIL DAMITA
WŁODZ. GAJDAROW

Ceny miejsc niższe

w dni powszednie NA WSZYSTKIE SEANSE I m., Balkon i II n. 50 gr. III m. 30 gr. W sobotę, niedzielę i święta na wszystkie seanse I m., Balkon i II m. gr. 60 i III m. 40 gr.

SLONCE
Napiórkowskiego 73

Dziś i dni następnych

ROMANS UWODZICIELKI

Wspaniały dramat osnuty na tle życia kobiety lekkich obyczajów w 10-ciu wielkich aktach

w rolach głównych:

Lya de Putti
i **Louis Moran**
oraz amant ekranu **Ben Lyon.**

UWAGA. Ceny miejsc niższe. Początek w dni powszednie od godz. 5, 7 i 9, w sobotę o godz. 3. niedziele i święta o godz. 1 pp.

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY
„CASINO”

Ceny miejsc niższe

Zł. 1.—, 1.50 i 2.—

dla uprzyświecenia szerokim warstwom obejrzenia przez jeszcze dwa dni rewelacyjnego filmu oźwiękowego, który w Paryżu był demonstrowany przez 1 i pół roku w jednym kinie, Warszawie przez 3 miesiące p. t.

Skrzydłata Flota

Romans i braterswo orłów przestworzy) Wielka parada w powietrzu.

W rolach głównych: **Ramon Novarro** i **ANITA PAGE**

Dla młodzieży dozwolone.

Następny program: Dodatek dźwiękowy „Metro-Goldwyn Mayer” oraz aktualia polskie.

Początek seansów o godz. 4.30, 6, 8, 10 w.

KINO-TEATR 201
LUNA

Dziś po raz ostatni!

Najpiękniejszy **Paweł Rychter** amant świata

w otoczeniu przepięknych kobiet: zmysłowej **VIVIAN GIBSON**, czarującej blondynki **MARY KID** ponętnej **LU EIBENSCHUTZ**

W pikantnej intrydze dworskiej, oszłamiającej bogactwem wystawy i toalet

Kochanka Jego Księżęcej Mości

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfon. pod dyr. **Leona Kantora.**

Pocz. seansów o godz. 4 pp., w sob. i niedz. o godz. 12 w poł.—**Sensacja na czasie.** Od dnia dzisiejszego ceny miejsc obniżone do minimum. Na pierwsze seanse wszystkie miejsca po **50 gr. i 1 zł.** Na pozostałe seanse po zł. 1.—, 1.50 i 2. Posiadacze ulgowych biletów korzystają z cen zł. 1.— na 2-gie miejsce i 1.50 na 1-sze miejsce.

DŹWIĘKOWY
KINO TEATR
CAPITOL

Film dźwiękowo-śpiewny

KOBIETY nie do Małżeństwa

Wielki dramat obyczajowy, będący bolesną satyrą, na współczesne dziewczęta, które szukają silnych wrażeń i ujęcia, swemu żywiołowemu temperamentowi, w nocnych lokalach i garsnierach „złotej młodzieży”.

W rolach głównych 3 piękności ekranu („Złote Niewiniątka”)

Joan Crawford,
Anita Page,
Dorota Sebastian

oraz wyrafinowany uwodziciel tych „troje” i wielu innych.
100 proc. donżuan, **Nils Asther** — — — wytorny

Nad program: słynny śpiewak z Broadwayu **George Washington** odśpiewa szereg piosenek

Pocz. w dni powszednie o g. 5, w soboty, niedziele i święta o godz. 2. Bilety ulgowe ważne. Na 1-szy seans wszystkie miejsca zł. 1.—

Wielki wybór **wózków** dziecięcych krajowych zagranicznych **łóżek** metalowych; wyścigaczki amerykańskie materace wyscielane oraz materace sprężynowe higieniczne „Patent” do meblowych **łóżek** podług miary nabyć można **najtaniej i na najdogodniejszych warunkach** w fabrycznym składzie

„DOBROPOL”
Łódź Piotrkowska 73
w podwórzu, tel. 1-53-61 29

Kino Kultury i Oświaty
PRZYSZŁOŚĆ
ul. Młynarska 32 345

Dziś dni następnych!

Wielki podwójny świąteczny program! 20 wielkich aktów!

Główne role kreują najlepsi artyści świata:

Priscila Dean, Coleen Moore, Wallace Berry, Antonio Moreno, Reymond Griffith

Wielki film! te nazwiska mówią same za siebie.

Cierniste drogi

Biały tygrys

Początek w dni powsz. o godz. 5-ej po poł. W sob., niedz. i święta o 1-ej pp. Na pierwszy seans ceny miejsc 30 i 50 gr. Orkiestra dźwiękowa ściśle dostosowana do obrazu.

Kupujcie Wyroby Krajowe !!!

Dziś wspaniała premjera!

WIELKI REWELACYJNY PODWÓJNY PROGRAM

I. Miłość Paryżanki

Fascynujący dramat wielkiej miłości na tle tragicznych przeżyć cichych bohaterów Wielkiej Wojny... W roli głównej wymarzona para kochanków Alice White i Malcolm Mc. Gregor

II. ZAGINIONA ŻONA

Wytworna, arcyplikantna kapitalna komedia na tle przeżyć małżonki dzisiejszej doby. W rolach głównych: uroczą Mary Kid oraz Harry Halm

Przejazd 2 ODEON Przejazd 2

Główna 1 WODEWIL Główna 1

Dziś i dni następnych! Wspaniały podwójny program!

II. OBRAZ. Świetna komedia p. t.

I. OBRAZ

RAZ W ŻYCIU

Dramat sensacyjny z genialnym Holmesem Hubertem p. t. MAGIK-SZARLATAN

Nowa kreacja chłuby Ameryki GLENN TRYONA.

Wyświetlają jednocześnie ODEON-WODEWIL.

Teatr świetlny PRZEDWIOŚNIE

Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego... Ceny miejsc I-1 zł. II-75 gr. III 50 gr.

DZIS WIELKA PREMJERA! Wcielanie najsłodszej kobiecości VILMA BANKY oraz jej dwaj partnerzy Louis Wolheim i Walter Byron w filmie, który spowodował interwencję placówki dyplomatycznej jednego z państw ościennych w Warszawie p. t.

POD PRĘGIERZEM HAŃBY

(PRZEBUDZENIE) (Własność D. H. Estefila. Wytwórni „United Artists”

Dla Tych, którzy nie mają posady a są pełni inicjatywy i dążeń ku lepszemu jutru!!

Szukam pracownika względnie wspólnika, człowieka inteligentnego, najchętniej buchaltera, do interesu naprawdego i mającego ogromną przyszłość...

Jako pracownikowi — dam pensję i pewien procent od sumy złożonej w moim interesie (minimum Zł. 1500).

Jako wspólnik kandydat obowiązany jest wnieść do interesu Zł. 4000 w zamian dostanie 15 procent czystego zysku i pensję.

Oczekuję ofert od ludzi naprawdego poszukujących pracy. Oferty muszą być bardzo konkretne i obszernie. Zgłoszeń niezrozumiałych i lakonicznych nie rozpatruję.

DR. MED. EDWARD REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Leczenie diatermia. Elektroterapia. ul. Południowa 28 Tel. 201-93

Dr. med. J. SADOKIERSKI stomatolog

chirurgja szczęk, jamy ustnej i plastyka regulacja zębów rentgenodiagnostyka Piotrkowska 164 Tel. 114-20

Należy pamiętać, że „Krem Justeno” radykalnie usuwa pięgi i opaleniznę oraz udzielnia cerę, dając jejksamitną miękkość.

HALLO! Hallo! Dzwon tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kiersza” Zeromskiego 91, sklep narozny...

...SZEWCY...

Skóry—Hurt i Detal (specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę) poleca: Spółka Szwerców Piotrkowska 79 tel. 1.58-38

DR. HELLER

Choroby skórne i wener. ul. Nawrot 2. Tel. 179-89 Do 10 r. i 4-8 w. Dla pań spacjełne godz. 4-5 po poł., w niedz. od 11-2 pp.

Poradnia Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów ul. Zawadzka Nr. 1 Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9-2 pp od 11-12 i 2-3 pp. przyjmuje kobieta lekarz...

ŁÓZKA

polowe, leżaki, krzeselka dziecięce firmy „OMEGA” z wieloletnią gwarancją FABRYKA: Łódź, Juljusza 4 Żądać we wszystkich składach mebli HURT! 278 DETAL!

10000 do 15000

zł. i z współpracą przystąpię do dobrze prosperującego interesu lub fabrykację, szczegółowe oferty sub. 1717. 1057

Zawodowa

krawcowa przyjmuję do nauki kroju i szycia paniecki bezpłatnie ul. Prof. fersorska (orzy Zygierskiej) Nr. 6 1063

Pokój

do wynajęcia z meblami lub bez z niekrapującą ceną — przy solidnej rodzinie od zaraz, Zachodnia 31, u p. Drylowej.

Potrzebni

chłopcy do sprzedawczy gazet na tygodniową zniżką się z kaucją w administracji „Hasła” od godz. 7 do 9 r. i od 1 do 4 pp.

Mateusz Mikołajczyk Łódź, Kilińskiego Nr. 167 tel. 191-85. Wyrabia i poleca DRUCIANE parkany, plecionki, tkaniny, gazy miedziane do filtrów „Rabitz” do robót beton, we wszystkich metalach etc. etc. 357

CENY PRENUMERATY:

Table with 2 columns: Type of subscription (Zamiejscowa, Zagraniczna, Odboszenie do domu) and Price (zł. 4.10, 5.-, 8.-, 0.40)

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:

Table with 2 columns: Type of ad (W tekście, Nadesłane, Zwyczajne, Nekrologi) and Price (50 gr., 40, 12, 150 wierszy)

Ogłoszenia firm zamijskowych, chociażby posiadających filje w Łodzi, a centralę gdzieindziej, o 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej.